

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Ephemeris Ecclesiastica Concionatorvm Hoc Est Considerationes Methodicæ Sev Veritates Practicæ

Ex Vita Domini Jesu, Sanctorumque Gestis In Singulos anni dies mira
facilitate & solertia distributæ ... ; Cum indicibus necessariis

Pars Avtvmnalis - A Dominica Decimaquinta post Pentecosten, ad
Adventum

Haineuve, Julien

Coloniæ Agrippinæ, 1665

Feria 6. Tollite jugum meum super vos, &c. Jugum Christi insuave,
ferendum esset; quantò magis suavè?

urn:nbn:de:hbz:466:1-44846

III. PUNCTUM

SIC ergo Christus laborantes reficit ut non penitus tollat laborem, sed laboris tedium ac molestiam. Non ut desistat labor, sed ne ut desistat labor, sed ne ut desistant laborantes; non ut liberentur onere, sed ut onus liberè libenterque ferant. Quia id scilicet & Christo est gloriofius, & cuiusvis utilius homini qui non magis nascitur ad laborem pro hac vita sustentanda, quam pro æterna possidenda. *Ut ne fatigemini, animis vestris deficientes. Disciplinam Domini ne abiciatis, nec deficiatis cum ab eo corripitur.* Non est verò tantum deficere si nihil agas, sed si levius aliquid aut quidquam aliud quam Christus vellet, suscipias. Quod certè tibi non cedit in prosperum, nam quid sine Christo agas? Quantumcunque sit illud leve ac facile, putane te aliquid sine illo posse? Putasne verò tibi cum affuturum, cum ab

eo quod vellet deficiis in id quod nolle? Nonne facilius agas cum Christo quidquid gravius ille iusserit, quam sine illo quidquid levius tibi elegeris? o quam propterea consideratè Sapiens: *Metuentes Dominum sustineto misericordiam eius: & non deflectatur ab illo, ne cadas.* Misericordia scilicet Domini est quod laborantem reficiat & confortet, sed tamen sustinenda est illa misericordia, quia non sic reficit & confortat quin sit semper laborandum, & laboranti multa sustinenda quæ nisi sustineres, deficeres. Cavenda verò non minus est talis defectio, quam ipse casus animæ sempiternus.

Vide in 1. part. Dom. 4. Adventus, ubi multa his affinia. In 2. part. Fer. 6. Heb. d. 2. in Quadrag. In 3. part. Die 10. Augusti in Festo S. Laurentij, Et primam Homiliam D. Chrysostomi ad pop. Antioch. quæ tota pene est de hac singulari materia.

FERIA SEXTA.

DE TOLLENDO CHRISTI IUGO QUOD SUAVE EST.

Tollite Iugum meum super vos.

Iugum enim meum suave est, & onus meum leve. Matth. 11.

VERITAS PRACTICA.

Jugum Christi licet insuave, ferendum esset;
quanto magis suave?

RATIO EST, Quia quanto majora sunt rei agenda motiva, & minora impedimenta, tanto rei ferenda major est obligatio.

Sed quando proponitur Iugum Christi suave, majora sunt eius ferendi motiva, & minora impedimenta, quàm si proponeretur insuave.

Ergo magis ferendum est; Ergo si ferendum esset quantumvis asperum & insuave, quanto magis ferendum est leve ac suave? Quod tamen multi recusant.

I. PUNCTUM;

SIC profectò est quod præcedenti dicebatur discursu; tantique refert sibi firmiter illud persuadere, ut propterea Christus Dominus quæ modo consideranda occurrunt, consequenter addiderit: *Tollite iugum meum*

super vos, & paucis interjectis quæ remittuntur in crastinum, Iugum enim meum suave est, & onus meum leve. Quasi diceret: Cum me profiteor refecturum eos qui me in suis ærumnis ac laboribus convenient, tantum abest ut profitear me labores eorum penitus ablaturum, quin potius omnes admoneo ut tollant iugum meum super seipso, id est, laborent mecum, mecum operentur, mecum patientur. Non desinam tamen illos reficere, quia labor ille qui mecum suscipitur gratus est & jucundus; Jugum illud est suave & onus leve. Ne putetis talem esse refectio-nem & requiem animarum quam promitto, ut non sit vobis deinceps laborandum, non est ita, nam Jugum offero, jugum prædico, jugum impono quod est laboris & operæ signum. Ne verò etiam jugi ferendi laboribus & laborum difficultatibus deterreamini, tale est Jugum ut ferentibus non sit modò leve ac facile sed jucundum & suave.

Per hoc autem Christi jugum vel generatim intelligenda est universa Christianæ religionis disciplina, vel participatim quævis Veritas Pra-

dige

II. PUNCTUM.

Et sic seu virtus in praxi quæ velut quoddam jugum est, quia nos ita cum Christi gratia jungit & costringit, ut si velimus ex illa gratia virtutem exercere, naturæ sensus & motus sint colligandi refræmandi, subjiciendi, atque ita quodammodo incedendum intus & extra sicut solent incedere qui iugo simul connexi sunt, non vagæ, non liberè, non quaquaversum effusè, sed constrictè, dependenter, ex præscripto. Sic omne legis imperium dicitur in praxi jugum, *Confringisti jugum meum, rupisti vincula mea*; Et qui exleges, indisciplinati, & dissoluti sunt, dicuntur esse absque iugo, dicuntur filii Belial, id est, sine iugo, *reversi sunt ut essent absque iugo*.

Quod cum sit valde alienum à Christiana & religiosa virtute, virtus in praxi dicitur jugum, & hoc jugum nobis hodie proponitur quod deinceps libenter tollatur, & nunquam deponatur, quia videlicet suave est jugum, & quia consideratio suavitatis hujus multum valere potest ad illud acceptandum. Nam licet etiam insuave nobis esset, esset ferendum; at quanto magis id concludendum est cum suave sit & jucundum?

Ratio Conclusionis est, quod cum sint eujuspiam rei agendæ suæ motiva & impedimenta opposita, sic communi omnium sensu experimur, ut quanto majora & potentiora fuerint illa motiva, quanto ve simul minor & leviora fuerint impedimenta contraria, magis ac magis sentiamus nos eo ferri quo nos motiva inducunt; nam & vis attrahens est potentior, & vis retrahens infirmior, quæ sane duo sunt quæ plurimum faciunt ad flectendos & convocandos eò animos quocumque velis.

Nam si vel motivum agendi non esset potens vel si ratio quædam non levis momenti opposita multum inde retraheret, aut si vel ex æquo concurrerent illa duo simul inter se pugnantiâ, pugnandum forte tum esset acius ad inflectendos animos; Sed cum ea quæ attrahunt, magni sunt ponderis; quæ verò retrahunt non nisi levia, propeque nulla; quis sanæ mentis reluctetur? *Qua sanis res apud me indiget?* Dicebat id Pharaon euidam Idumæo quem dolebat à se discedere, quasi diceret, cum multa sint quæ te mecum retineant, pauca vero vel nulla quæ te à me divellant; cur odiosum discessum cogitas? O quam longè id verius à Christo nobis dicitur!

HOC est quod secunda Propositio continet hoc est quod jugum Christi sic ferendum suadet ut nunquam de illo amovendo cogitur quando scilicet proponitur nobis à Christo suave & leve, tunc majora sunt ejus ferendi motiva & minora impedimenta quam si esset durum & insuave.

Non deessent quidem motiva ferendi operis à Christo nobis impositi, quantum eunque nobis illud grave & asperum esset onus: Nam cum sit tam absolutus omnium Dominus ut de unoquoque possit pro suo statuere libito, nec ulli hominum liceat queri aut querere cur ita facis? cur non ferret servus imperatum sibi onus à tali Domino, præsertim servus tot debitorum reus quanta sunt quæ peccavit, tot tantisque poenis obnoxius, quanta sunt inferorum supplicia quæ promeruit; ali denique compensandus præmio, quale illud est ad omnem æternitatem celeste donativum? Nonne hoc semper Apostolicum esset verum: *Non sunt condigna passiones hujus temporis ad futuram gloriam quæ revelabitur in nobis?* Rom. 8.

At vero si hæc valent ad ferendum onus grave, nonne magis valere debent ad ferendum suave, cum in illa suavitate relucent admiranda hæc Christi bonitas qua miseris nostri non æterna solum supplicia quæ peccatis nostris debebantur, in temporales commutavit pœnas, sed has etiam poenas delinere ac sua quadam suavitate condire voluerit. O inauditam clementiam! o verè dictum à Psalterio Regio, *Et enim Dominus dabit benignitatem*, sive ut quidam legunt, *suavitatem. Et terra nostra dabit fructum suum*. O præclare intellectum à S. Augustino cum ita verbum hunc interpretatur: *Dabit tibi ut incipias te delectare justitia, quem primò delectabat iniquitas ut qui primo gaudebas in ebrietate, gaudens in sobrietate, & qui primo gaudebas de furis ut tolleres homini quod non habebas, quaras donare non habenti quod habebas. Et quem delectabas rapere, delectet donare: quod delectabat spectare, delectet orare: quem delectabat consilia nugatoria & adulteria, delectet hymnum dicere Deo: currere ad Ecclesiam qui primo currebat ad theatrum. Unde nota est ista suavitas nisi quia Dominus dabit suavitatem, & terra nostra dabit fructum suum?*

Tam insignis ecclie Bonitas quando sola per se spectaretur, novum est quoddam beneficium quo alia omnia cumulantur, sed non est sola,

NON

non est unum duntaxat beneficium, at multa simul conglobata: nam ut homo sic suaviter afficiatur rebus quæ prius illum asperabant, quantis putas opus esse gratiis, quæ intellectum illustrent, quæ voluntas accendant, quæ appetitus frænent, quæ mundi vincant illecebras & demonum conatus frangant? Tot verò simul conferre gratias & tantam erga miseros peccatores exercere bonitatem, nonne tibi videtur motivum majus ac potentius quàm si tanta non esset beneficentia?

Serm. 15. in Pf. qui habitabit.
 Sic agnoscebat & profitebatur S. Bernardus, cum ad verba Christi de suo iugo loquentis hæc scriberet: *Laborantes ad refectiorem invitati, ad requiem provocati onerati. Non tamen interim onus subtrahit aut laborem, magis autem onere alio & labore commutat sed onere levi, suavi iugo in quibus requies ac refectio, etsi minus apparent, tamen invenitur. Græva onus iniquitas sedens super salientem plumbi. Sub hac gemebat sarcina qui dicebat: Iniquitates meæ supergressæ sunt caput meum, & sicut onus gravi gravata sunt super me. Quod ergo onus Christi, quod onus leve? ut quid ego sentio, onus beneficiorum, dulce onus, sed ut qui sensit, ei qui expiatur. Et post multa sic concludens, ONERAT NOS, inquit, CVM EXONERAT DEVS; ONERAT BENEFICIO, CVM EXONERAT PECCATO. Id est, nos magis obligat ad agendum & patiendū, quàm si nos beneficiis non affecisset, & sicut illa obligatio dicitur onus, dicitur etiam onus leve & suave, quia profectio suave est & jucundum sic onerari beneficiis: atque ita, quod miretis, suavitate nos ad suavitatem adducit, dū beneficiis suis nos magis onerat & obligat ad suave suum ferendū jugū. Computrescit jugum à facie olei, ab influente scilicet gratia.*

1. 10.

NUNC quod est aliud de minori obstaculo sive impedimento jugi ferendi, patet evidenter, cum majus aut pene totum illud obstaculum sit difficultas & insuavitas, quæ hoc ipso tollitur quo affirmatur esse illud jugum suave, & onus leve. Quid enim præterea est quod excuset, si te in exercendis Christianis virtutibus minime frangas & superes? Nonne vides quàm sint illæ omnes virtutes eximæ, rationabiles, opportune, necessariæ, cur non igitur illas impensius colis? Responde, aut potius repete quod respondere soles dum te ais sit videre quàm sint omnia quæ jubentur, præstantia: sed aliud esse id videre cogitando, & aliud exercendo; difficultas scilicet exercitij, seu exercitiæ veritatis & virtutis, horrore incutit. Quid enim generoso animo magis hor-

rendum, quàm injuriam ferre, quàm cedere aliis, quàm egere, quàm subijci, quàm similia quævis pati quæ iugo Christi colligantur? Hoc est scilicet, hoc est quo te ab illo Christi ferendo iugo excusas, Hoc est unde asseritur nullam esse tuam excusationem, cum totum illud quod putas esse difficile, dicatur à Christo Domino esse perfacile.

Quid hic causaberis, quid rursus objicies, quàm te in partem verte? Nonne id credis Christum dixisse? Nonne id verum credis quod Christus dixit? Nonne id omne falsum & nullum est quod illi veritati opponitur? Nonne id illi denique veritati opponitur quod excusas de difficultate virtutis in praxi? Quid enim magis oppositum quàm suave & insuave, quàm grave & leve, quàm difficile & facile? Quid proinde magis nullum quàm quod excusas?

III. PUNCTUM.

ATQUE hinc evidenter concluditur quanto sit affectu Jugum Christi tollendum? Nam licet insuave nobis esset, esset tam en ferendum, quando magis cum illud suave est, Sic enim ex consideratione Divinæ beneficentiæ quæ in illa suavitate continetur, augetur motivum agendi, & tollitur impedimentum quod erat, metus difficultatis; Nihil jam verò timeas. Ego inquit Dominus, præcipio tibi, confortare te esto robustus. Noli metuisse & noli timere, quoniam tecum est Dominus Deus tuus in omnibus ad quacumque perrexeris, dum jugum illud scilicet non deponas. Non deponet ille, singularem tui curam & specialem quandam socialitatem, qua fieri omnino necesse est ut cuncta jucunde fiant & prosperent. Idcirco enim dici jugum jam audivisti, quo te Christo & Christum tibi jungas. O quid ultra desideres? O quid ultra excuses? Restabit illud fortè semper, quod dicas te id non sentire, non experiri quod de suavitate promittit Christus: sed omnia profus opposita, reque aliud non posse loqui & sentire quàm ex proprio tuo sensu.

Sed audi semel, audi quam multum ille tuus erret sensus. Primò, non est ita sensibilis ista suavitas ut sensu aliquo percipi debeat sicut quæ dicuntur suavia gustui, vel aliis sensibus. Pax Dei est quæ exuperat omnem sensum, & custodit corda nostra & intelligentias nostras in Christo Iesu, id est, quæ non sicut in corpore sed in anima, non in anima quæ pars animalis & inferior dicitur, sed

sed quæ intelligentia & superior nuncupatur, non qualem etiam humana format natura vel scientia, sed quæ tota est Christi Jesu, Non deest itaque suavitas, sed illa tantum deest exterior & corporæ, quàm tu quæris & quæris te non sentire, cum esset intus quærenda, *Intus eras, & ego te foris quærebam*, agebat S. Augustinus.

Quod si de interna etiam te loqui aſſeras, nec te ullo magis affici sentias interno sensu quàm externo, quid inde porro concludis? quid definiſ? Nullamne Jugi suavitatem dices quia nullam sensum? ò te inconsultum qui nescias internum sensum non minus depravari quàm externum! An si ægrotus negaret ullam esse panis suavitatem quia non eam sentit, tu ægrotò crederes potius quàm tibi vel aliis bene sanis? Non enim à sensu tuo probanda vel improbanda est illa suavitas; sed ex illa suavitate gustata vel non gustata probandus est sensus tuus, utrum sit sanus & rectus. Nam quotquot sano sunt palato cordis, vel cum Davide dicent, *Quàm dulcia faucibus meis eloquia tua*. Vel cum Apostolo. *Repletus sum consolatione, superabundo gaudio in omni tribulatione nostra*, vel cum sancto Augustino, quod se pius alias, sed nunquam opportunus est auditum, *Vbi eras tam annoſo tempore, & de quo imò altoque secreto vocatus es in momento liberum arbitrium meum quo subderem cervicem levi jugo suo, & humeros levi sarcina sua, Christo Jesu, adjutor meus, & redemptor meus? Quàm suave mihi subito factum est carere suavitatis nugarum, & quas amittere motu fuerat, jam dimittere gaudium erat. Ejiciebas enim eum à me, vera Tu & summa suavitas: ejiciebas & intrabas pro eis, omni voluptate dulcior, sed non carni & sanguini. Et alibi consequenter. *Manſueſcisti jugo tuo cervicem meam: Et nunc porro illud, & leve est mihi, quoniam sic promisisti & fecisti, & verè sic eras, & nesciebam, quando id subira meruebam.**

Recte sunt illi corde & sano cordis palato qui hoc sentiunt, an tu qui hoc cares sensu? Itane vero Tu sensus es omnis expertus, ut aliquando deposita gravi peccatorum quæ te multum premebat sarcina, non senseris illico pacatæ meatis

quandam suavitatem quæ supra omnes carnis illecebras tibi suavius sapiebat?

Sed transierit iste suavitatis sensus, & quante modo sentire ais in virtutis exercitio remaneat asperitas & quævis difficultas. Non enim illam tollimus, ut supra dictum est, sed bene illa utimur, ac bonus ille usus, tale est condimentum difficultatis, ut ipsa quædam suavitas dici possit.

Quid enim suavius Christiano quàm se Christo conformem reddere? Quid autem Christo conformius quàm tolerantia difficultatum? Quid suavius amanti Deum quàm sui posse amoris aliquod indicare vestigium? At nullum certius quàm tolerantia? Quid suavius cogitanti peccata quàm si possit illa diluere? Diluit tolerantia si constans fuerit. Quid denique suavius ad æternam aspiranti beatitudinem quàm si brevius & tutius ad illam iter arripiat? Hoc iter est tolerantia, quæ proinde tam certò sibi adjungam habet suavitatem, ut qui hanc non percipiat, in horum alterutrum cadat necesse est, aut nihil esse suavitatis in amando Christo, aut se non amare Christum. Quid respondes qui murmuras in ærumnis; quid tibi de te videtur an te negabis amare Christum? an negabis amorem Christi suavem esse? Quid quid dixeris, ulcus est; & satius esset agnoscere quod si nihil suavitatis, & plurimum difficultatis in ferendo Christi jugo percipias, non id à jugo Christi proficisci, quod certè suave est toleranti, sed ab illis quæque boni jugis de quibus in Evangelio Christus Dominus, & in sermonibus S. Bernardus, & *Luc. 14.* nos supra in hac parte, Feria 6. Hebdom. 17. ubi & videndum Sabbatum sequens de Centuplo: Nec non in 1 p. Dom. 4. in Adventu. *Erunt prava in directâ, & aspera in viâ planas.*

